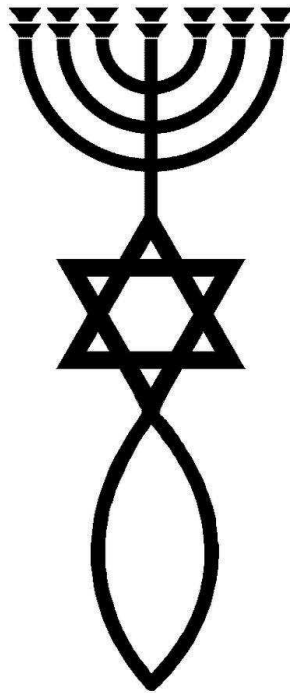

Herstel van het Messiaans Jodendom: Terug naar de Joodse Messias

**Een theologische en historische verkenning van identiteit, verbond
en eenheid in het geloof**

Auteur: Ruben van der Slik

Herstel van het Messiaans Jodendom: Terug naar de Joodse Messias

Copyright © 2025

Auteur: Ruben van der Slik

Druk: Eerste druk

Redacteur: Geke van Halteren-Mager en Jeroen Bol

ISBN: 978 94 632 3323 1

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, geluidsband, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Inhoud

Voorwoord.....	8
Inleiding	11
Hoofdstuk 1: Waarom Messiaans Jodendom?	15
<i>De implicaties voor Joodse volgelingen</i>	21
<i>Wat betekent dit voor onze tijd?</i>	23
<i>De implicaties voor niet-Joodse volgelingen</i>	24
<i>De Godvrezer</i>	25
<i>Het model van Cornelius</i>	26
<i>De implicaties voor Messiaans Joodse synagogen</i>	27
<i>Het verdwijnen van het Messiaanse Jodendom</i>	29
<i>Vervolgelingen</i>	30
<i>De val van Jeruzalem</i>	30
<i>Verandering van Leiderschapsstructuur</i>	31
<i>De opstand van Sjimon bar Kochba</i>	32
<i>Terug naar het Heden</i>	33
Hoofdstuk 2 Voorbij de Vervangingsleer.....	39
<i>Verandering van Evangelie</i>	44
<i>Het Evangelie in de Joodse context</i>	45
<i>Volk</i>	46
<i>Wederkomst en de centrale rol van Israël</i>	47
<i>Conclusie</i>	48
Hoofdstuk 3 : De geschiedenis van het Rabbijns Jodendom.....	51

<i>Tempeldienst</i>	52
<i>Ballingschap.....</i>	54
<i>Terugkeer.....</i>	55
<i>De Chasmonese dynastie.....</i>	56
<i>Het leiderschap.....</i>	57
<i>De Essenen.....</i>	57
<i>De Komst van Jesjoea</i>	58
<i>Implicaties van de geschiedenis voor de Messiaans Joodse beweging</i>	59
<i>Rabbijs Jodendom in parallel met Christendom</i>	60
<i>Christendom In parallel</i>	61
<i>Keizer Constantijn.....</i>	61
<i>Donatisme.....</i>	62
<i>Arianisme.....</i>	63
<i>Concilie van Nicea.....</i>	64
<i>De Joodse kalender</i>	65
<i>De amoraïem</i>	65
<i>De savoraïem.....</i>	65
<i>De geoniem.....</i>	66
<i>De risjoniem.....</i>	66
<i>De Reformatie.....</i>	67
<i>De wortels.....</i>	67

Hoofdstuk 4: De Joods Messiaanse Synagoge, een plaats voor twee beginselen	69
Hoofdstuk 5: De Liturgie van een Joods Messiaanse Synagoge	75
<i>Het Joodse gebed</i>	75
<i>De Lezing uit de Tora</i>	76
<i>De Kiddoesj</i>	77
Hoofdstuk 6: Studie en Onderwijs in Messiaans Joodse context	81
<i>Hoe wordt vanuit de Joodse context onderwezen?</i>	82
<i>Halacha, Talmoed en Theologie</i>	83
<i>Talmoed studie</i>	85
<i>Een leven van studie</i>	85
Conclusie: Herstel in de Messias	88
Bronnen	91
<i>Bibliografie</i>	91
<i>Essay 1: wat zijn de noachitische geboden</i>	93
<i>Essay 2: De zeven soorten valse Farizeeën uit de Talmoed</i>	94
<i>Bronvermeldingen met volledige teksten</i>	96
<i>Verklarende begrippenlijst</i>	100
<i>tijdslijnen</i>	101
<i>Over de Auteur</i>	105

Voorwoord

Het is een waardevolle gewoonte om voorafgaand aan een studie of een schriftlezing een zegen te vragen over wat men gaat bestuderen. Als gelovigen moeten we ons er altijd van bewust zijn dat we slechts ten dele kunnen zien en begrijpen, zoals Paulus aangeeft in 1 Korinthe 13:9-11.

Daarom wil ik mijn voorwoord beginnen met deze Bracha:

**בְּרוּךְ אַתָּה ה' אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ
לְעִסּוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה**

Vertaling: Gezegend bent U, HEERE, onze G-d, Koning van het universum, die ons heeft geheiligd met Zijn geboden en ons heeft opgedragen om ons bezig te houden met de woorden van de Tora.

Ik dank G-d voor mijn vrouw, Johanna, die mij tijdens het schrijven van dit boek heeft bemoedigd, mij heeft bijgestaan en ruimte heeft gegeven om dit werkelijkheid te laten worden. Zonder haar had ik dit niet kunnen voltooien.

Ook ben ik bijzonder dankbaar voor het werk dat Geke van Halteren-Mager en Jeroen Bol hebben verricht om dit boek te editen. Hun scherpe commentaar en nauwgezette blik hebben enorm bijgedragen aan de kwaliteit en leesbaarheid van dit werk.

Daarnaast wil ik ook de toekomstige lezer van dit boek bedanken. We leven in een tijd waarin o.a. moderne (sociale) media het eenvoudig maakt om je eigen mening te bevestigen en te versterken met bronnen die overeenkomen met je opvattingen. Dit fenomeen, bekend als bevestigingsvooordeel, kan leiden tot vertekende

conclusies en besluitvorming. De beste remedie hiertegen is jezelf te verdiepen in studies en commentaren vanuit verschillende perspectieven. Mijn boek is bedoeld als zo'n nieuw perspectief.

Hiermee draag ik het lezen en bestuderen van dit boek op aan de Eeuwige. Moge Hij leiden tot inzichten en ontdekkingen die nodig zijn om vandaag het lichaam van het Geloof te laten groeien en floreren.

Inleiding

Waarom Messiaans Jodendom?

De Messiaanse beweging groeit. Alleen in Nederland zijn er al meer dan vijftig Messiaanse gemeenten.

Deze gemeenten delen liefde voor het Woord van G-d, Jezus als de Messias (verder in dit boek wordt Hij met zijn Joodse naam Jesjoea genoemd), een grote liefde voor Israël en hebben zich afgekeerd van de conventionele christelijke theologie¹. De gemeenten hebben echter ook veel tegenstellingen en verschillen in hun theologie en onderwijs.

Zo zijn er veel verschillende kalenders (o.a. tijden waarop bepaalde Joodse feesten worden gevierd) waarmee geëxperimenteerd wordt, maar ook de uitspraak van de Naam van G-d staat ter discussie en er worden nieuwe vormen van vervangingstheologie gevolgd. Dit bemoeilijkt het zoeken naar groei en het vormen van een éénheid binnen de Messiaans Joodse gemeenschap.

In Amerika, dat veel meer Joodse inwoners telt en ook meer Messiaanse Joden, zien we dat het Messiaanse Jodendom zich sneller ontwikkelt en evolueert tot een volwassen beweging. Om die reden laat ik mij inspireren door het onderwijs van Amerikaanse Messiaans Joodse theologen en rabbijnen.

In Nederland, en ook in de rest van Europa, loopt de ontwikkeling van Messiaans Jodendom een stuk achter. Hiervoor zijn verschillende redenen aan te wijzen; er zijn maar weinig (Messiaanse) Joden die

¹ Met conventionele christelijke theologie bedoel ik vervangingstheologie en het hanteren van een christocentrische visie, waarbij Israël geen plaats meer krijgt in Gods heilsplan.